

Strategiplan 2018-2022

Inkluderende kirkeliv/HEL-arbeidet

Agder og Telemark bispedømme

Vedtatt av Agder- og Telemark bispedømmeråd 2.5.2018

1

Målsetning: En inkluderende kirke med tilhørighet og delaktighet for alle

Gjennom:

- Synliggjøring og samtale rundt HEL-visjonen
- Gjennom en fordypet forståelse av hva det vil si å være kirke som utfordrer til inkludering som en berikelse av gudstjeneste og menighetsliv.
- Bevisstgjøring på bibelens holdning til sykdom og svakhet.

Tiltak/arbeidsretning:

✿ Besøke menigheter, menighetsråd, og fagsamlinger blant alle ansatte for å utfordre og legge til rette for tenkningen om en inkluderende kirke.

Gjennom biskopens visitaser etterspørre spørsmål rundt en inkluderende kirke og utfordre på delaktighet og lokal strategi.

Ressursmaterieell:

"Likeverd Inkludering Tilrettelegging" - Mennesker med utviklingshemning i kirken, Uttalelse fra Kirkerådet november 2009, Vedtak fra Kirkemøtet april 2012
<https://kirken.no/globalassets/bispedommer/borg/dokumenter/tema/inkludering/heet-likeverd-inkludering-tilrettelegging.pdf>

Brosjyre: Likeverd Inkludering og Tilrettelegging

https://kirken.no/globalassets/kirken.no/om-kirken/samfunnsansvar/funksjonshemmede/utviklingshemmede_juni_2016_12_sider_web.pdf

HEL-visjonen

<https://kirken.no/globalassets/bispedommer/agder-og-telemark/dokumenter/inkluderende-kirkeliv/hel.pdf>

2

Holdninger: Fokuserer på det å skape tilhørighet for alle i den lokale menighet.

Gjennom:

- Holdningsskapende arbeid i nærmiljø, kirke og samfunn
- Stadig ny tenke og ny formulere hva deltagelse er og tilhørighet betyr i en lokal sammenheng.
- Bidra til å tenke universell utforming i den lokale kirke

3

Tiltak:

- * Ved undervisning og praksis utfordre holdninger til det som er annerledes og fremmed.
- * Vise gjennom praksis at forskjellige mennesker alle har noe å bidra med. Det som noen ganger synes lite bruker Gud!
- * Vise gjennom gudstjenester og tilrettelagt tiltak at vi alle er del av den menneskelige mosaikk.
- * Gjennom skriftlig meddelelse løfte anliggende frem på alle nivå fra sosialmedia, til presse og fagtidsskrifter.
- * Kontakte og føre en dialog med de ulike bruker foreningene for mennesker med utviklingshemming.

Ressursmaterieil:

<https://runerasmussen.blog/2018/02/24/at-komme-helt-ind-i-hjertet-af-faellesskabet/>

Visjon: HEL-tenkning og HEL-konferanse

"HEL-visjonen er en utfordring til å se alle mennesker som en ressurs og en drøm om at kirken kan være en bidragsyter til at dette kan skje, og selv være et sted der drømmen leves."

Gjennom:

- Systematisk presentasjon av kirkens visjon om inkludering og se alle mennesker som en ressurs.
- Kommunikasjon av et menneskesyn, samfunnssyn og kirkeforståelse som lar alle mennesker bidra og finne sin plass.
- Gjennom at bispedømme legger til rette for HEL 2019 som arrangerer i Kristiansand. Bispedømme prioriterer deltagelse av prestene og øvrige ansatte på konferansen.

Tiltak:

- * Formidle og løfte frem HEL-visjonen
- * Planlegge og gjennomføre HEL konferansen for kirken i vårt bispedømme

Ressursmaterieil:

<https://kirken.no/globalassets/bispedommer/agder-og-telemark/dokumenter/inkluderende-kirkeliv/hel.pdf>

4

Arbeidsredskap: Prostivis kartlegging og strategi

Det utvikles i samarbeid med prostiene planer for en Inkluderende kirke i alle prostier i Bispedømmet.

Gjennom:

- Gjennom kartlegging av prostiets prioriteringer og tiltak på feltet inkluderende kirkeliv
- Gjennom drøftinger i prostiet og menighetene å fastsette målsetninger for ønsket utvikling
- Legge til rette faglig for målsetningene som settes.

Tiltak:

- * Spesialprest for Inkluderende kirkeliv bruker disse prosti vise drøftingene som utgangspunkt for sitt strategiske arbeid.
- * Gjennom arbeidet med planene vektlegges det tverrfaglige samarbeidet i kirken.

Ressursmaterieil:

Eksempel på plan under arbeid i Skien prosti (vedlegg)

5

Arbeidsredskap: HEL-gudstjenester i alle prostier

Bispedømme ønsker å legge til rette for HEL-gudstjenester i alle prostier. Målet er at alle skal få del i de berikende perspektiver som en gudstjeneste med bruk av alle sansene gir menighetene og at alle skal kjenner seg inkludert i menighetsarbeidet.

Gjennom:

- Avsetning av ressurser til arbeid med HEL-gudstjenester lokalt.
- HEL-gudstjenesten som et hovedfokus i de prosti vise planene.

Tiltak:

- * Veiledning og dialog rundt gudstjenestearbeidet i prosti og sokn.
- * Drøfting av gudstjenestearbeid i forbindelse med de prostivise planene.
- * Kursing og oppmerksomhet rettet mot gudstjenestefornyelse.
- * Tilby gudstjeneste for bofelleskap og tilrettelagte arbeidsplasser.

Ressursmaterieil:

Bønn med alle sanser. Bønnestasjoner i gudstjeneste og trosopplæring.
Liturgier for HEL-gudstjenester

6

Konfirmasjon for alle

Mange unge og deres pårørende ikke velger konfirmasjon bl.a fordi en tror at kirken ikke har tilbud som utfordrer hele mennesket.

Gjennom:

- Fortsette å tilby konfirmasjon til alle i lokalmenighetene
- Opprette egne tilrettelagte tilbud i alle prostier
- Vinkle konfirmasjonen mot bønn med alle sanser

Tiltak:

- * Utvikle et brev om bredden i spesialpedagogiske tilbud i prostiene. Dette tilrettelegges lokalt og regionalt.
- * Opprette minst et tilbud om konfirmasjon i smågruppe i hvert prosti. Bygd på Se, smak og kjenn pedagogikken.
- * Promotere og formidle kirkens spesialpedagogiske kompetanse.

Ressursmaterieil:

"Se, smak og kjenn", tilrettelagt konfirmasjon, IKO

7

Videreutvikle og følge opp tilrettelagt lokale tiltak og klubber

I bispedømme i dag er det ca 25 tilrettelagte tiltak. Disse består av ulike grupper bygd på SIMEN og ALF konseptene som er utviklet her i bispedømme. Inkludert er også noen TRO og LYS grupper som er økumeniske grupper.

Gjennom:

- Stadig utvikling og tilpassing av konseptene til de lokale forhold og den tiden vi lever i.
- Hjelp til å gi dette arbeid status og en god plass i menighetene
- Oppfølging av ledere lokalt og regionalt
- Bruken av kompetansenettverket

Tiltak:

- * Besøke de lokale tiltakene med jevne mellomrom.
- * Fortsette utviklingsarbeidet
- * Starte nye grupper bl.a for yngre mennesker med funksjonshemming
- * Utvikle materiell til gruppene

Ressursmaterieil:

Egne sang og lekhefter

Utvikle noe nytt materiell og logoer

8

Skjærgårds UNIK og CAMP UNIK

Skjærgårds UNIK er en tilrettelagt dag på den store festivalen Skjærgårds. Skjærgårds UNIK ble første gang arrangert sommeren 2017.

CAMP UNIK er en festival der deltagelse og utvikling av eget potensiale står i sentrum. Målet er å inspirere og tilrettelegge for at erfaringer og arbeidsmåter kan bli utprøvd og brukt i menighetene etter festivalen.

Gjennom:

- Ved å gi ledertrening og deltagelse
- Skape og spre ideer til lokale tiltak
- Skjærgårds Unik gir mulighet til deltagelse for alle på Skjærgårds
- Utvikle musikk, dans og kreative ferdigheter

Tiltak:

- * Arrangere og tilrettelegge for Skjærgårds UNIK
- * Arrangere og tilrettelegge for CAMP UNIK
- * Følge opp samarbeidspartnere slik som: Skjærgårds LIVE og Sound of Happiness

Ressursmaterieil:

Brosjyrematerieil
Utvikling av nye sanger

9

Trosopplæring for alle

Følge opp trosopplæringsreformens krav til tilrettelegging i trosopplæringsarbeidet.

Gjennom:

- Tverrfaglig samarbeid på bispekontoret
- Gjennom planmessig deltagelse i trosopplæringsarbeidet

Tiltak:

- * Gjennomgå bispekontorets oppfølging av trosopplæringen med tanke på å finne naturlige punkter for samhandling med barne- og ungdomsarbeidet.
- * Finne arenaer for faglig samhandling

Ressursmaterieil:

Retten til et åndelig liv. Trosutøvelse blant mennesker som er under offentlig omsorg.

Retten for alle mennesker i det offentliges omsorg til å kunne praktisere sitt livssyn er forankret i lov og menneskerettigheter. Dette utfordrer kommuner og kirken.

Gjennom:

- Bevisstgjøring av gjeldene regler og rettigheter
- Gjennom hjelp til å finne praktiske oppfølgingsrutiner i kommune og menigheter
- Samarbeid mellom diakonirådgiver og spesialprest om feltet

Tiltak:

- * Informere og legge til rette for kommuner og menigheter
- * Opprette og følge opp pilotprosjekter på området
- * Aktivt bruke visitasene til å påvirke kommunen og lokalmenighetene våre.
- * Kurse og veilede kirkens arbeidere om retten til trosutøvelse

Ressursmaterieill:

<https://kirken.no/globalassets/bispedommer/borg/dokumenter/tema/inkludering/veiledere---retten-til-a-praktisere-tro--og-livssyn--hvordan-kartlegge-tjenestemottakers-onsker-og-behov.pdf>

<https://kirken.no/globalassets/bispedommer/borg/dokumenter/tema/inkludering/tro-og-livssynsfrihet--kartleggingsverktoy-vedlegg-1.pdf>

Vedtatt BR 28/18 - 2.mai 2018